

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brańsk za 2023 rok

kwiecień 2024

1. CEL PRZYGOTOWANIA ANALIZY

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 399), gminy zobowiązane zostały do wykonywania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza swoim zakresem obejmuje:

- a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- h) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- i) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych

przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

2. PODSTAWY PRAWNE

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brańsk w 2023 r. funkcjonował w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 399);
- Ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
- Ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1113 ze zm.);
- Ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 573);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530).

3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY BRAŃSK

Odpady komunalne na terenie Gminy Brańsk powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, takich jak: działalności gospodarcze, obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, usługi).

Od 1 lipca 2013 r. na terenie Gminy Brańsk uruchomiony został nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, który objął tylko nieruchomości zamieszkałe. Od tego czasu podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie nowego systemu

jest Gmina Brańsk. Gmina w zamian za uiszczaną przez mieszkańców opłatę, gospodaruje odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Stosownie do Regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Brańsk oraz Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r. poz. 906) na terenie gminy odpady komunalne powstałe na nieruchomościach zamieszkałych odbierane są w systemie workowym (odpady selektywnie zebrane) oraz pojemnikowym (odpady zmieszane).

Gmina Brańsk w dniu 9 grudnia 2022 r. zawarła umowę z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka, wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w okresie od 2 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Wykonawca zobowiązał się do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przekazanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Brańsk według harmonogramu.

Od 2 czerwca 2014 roku działał Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zwany PSZOK. Usługę PSZOK w imieniu Gminy Brańsk prowadziła Firma IWO Janusz Adamczuk, z siedzibą przy ul. Jagiellońskiej 42, 17-120 Brańsk. Omawiany punkt znajdował się na terenie miasta Brańsk przy ul. Bielskiej 47. PSZOK czynny był przez cały rok, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy, w następujących godzinach: od poniedziałku do piątku od 7.00 do 16.00, w soboty od 7.00 do 14.00.

Do PSZOK przyjmowane mogły być dostarczone przez mieszkańców indywidualnie i na własny koszt, selektywnie zebrane odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Brańsk oraz odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz tekstylia i odzież.

Ilość i rodzaj dostarczonych do PSZOK odpadów nie mogła wskazywać, iż pochodzą one z działalności gospodarczej lub likwidacji takiej działalności oraz nie mogły pochodzić z nieruchomości niezamieszkałych. Odbieranie odpadów w PSZOK odbywa się w ramach poniesionej przez właściciela nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. ANALIZA MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Gmina Brańsk nie posiada instalacji służącej do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Ww. odpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych z terenu Gminy Brańsk w 2023 r. zostały przekazane do Instalacji mechaniczno-biologicznej przetwarzania odpadów Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce natomiast frakcja balastowa została poddana unieszkodliwianiu na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Augustowo.

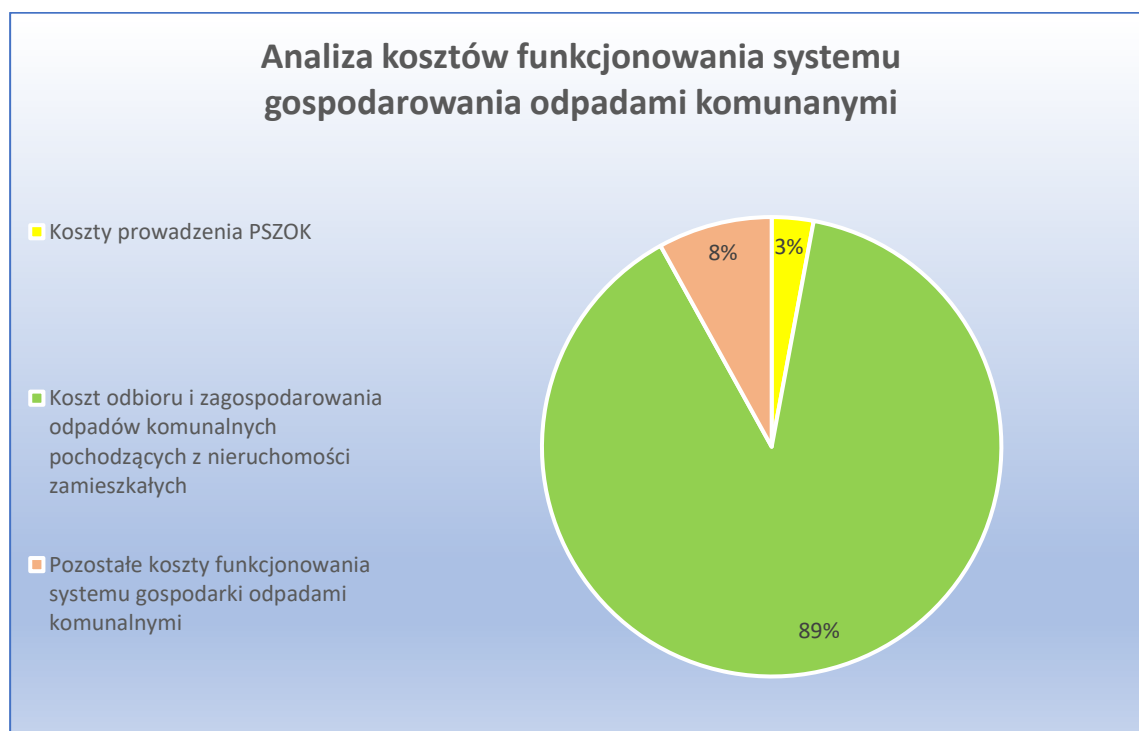
5. ANALIZA POTRZEB INWESTYCYJNYCH ZWIĄZANYCH Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

W roku 2023 nie realizowano zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

6. ANALIZA KOSZTÓW PONIESIONYCH NA FUNKCJONOWANIE SYSTEMU GOSPODRKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Realizując zapisy art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat gmina zobowiązana jest pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2023 r. z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym do budżetu gminy wpłynęło 1 163 189,54 zł, natomiast wydatkowano 1 104 419,62 zł. Zestawiając kwotę dochodów z wydatkami należy stwierdzić, iż w badanym roku w 105 % zostały w pełni pokryte koszty funkcjonowania systemu z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

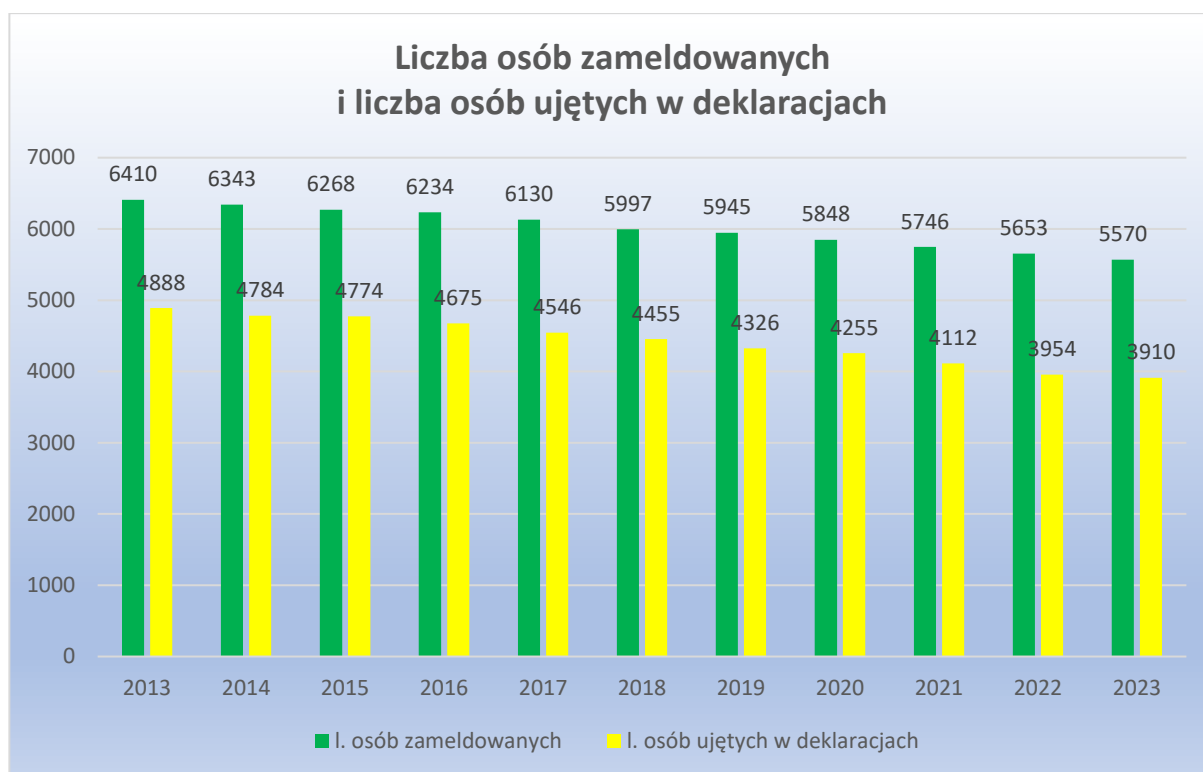

Z powyższego wykresu wynika, iż głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Brańsk jest koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych. Innym kosztem ściśle związanym z odbiorem odpadów komunalnych jest opłata za prowadzenie PSZOK.

Pozostałe koszty obsługi systemu gospodarki odpadami obejmują: wynagrodzenia pracownika, konserwacja systemów informatycznych, zakup materiałów, edukacja ekologiczna, itd.

7. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY BRAŃSK

Dokonując analizy na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy wziąć pod uwagę liczbę osób zameldowanych na terenie Gminy Brańsk oraz sumaryczną liczbę osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które faktycznie zamieszkują na terenie gminy.

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, iż na terenie Gminy Brańsk występuje tendencja spadkowa w ilości osób zameldowanych oraz ilości osób objętych deklaracjami, czyli faktycznie zamieszkującymi.

Różnice w podanych liczbach mieszkańców zameldowanych i w liczbach ludności wynikających ze złożonych deklaracji wynika m.in. z faktu, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy Brańsk (na terenie kraju lub za granicą).

8. ANALIZA LICZBY WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY O KTÓREJ MOWA w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12. w/w ustawy

Gmina Brańsk na bieżąco kontroluje sposób pozbywania się odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, zarówno zamieszkałych jak i niezamieszkałych. Tym samym na terenie Gminy Brańsk nie występują nieruchomości zamieszkałe, które nie są ujęte w systemie gospodarki odpadami komunalnymi.

W 2023 r. nie odnotowano konieczności wydania przez Wójta Gminy Brańsk decyzji administracyjnej o której mowa w art. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

9. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH I ODEBRANYCH Z TERENU GMINY BRAŃSK

Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości z terenu Gminy Brańsk w 2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
I.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	337,8500
II.	Odpady selektywnie zebrane:		
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	4,2200
2.	15 01 04	Opakowania z metali	0,3600
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	102,6400
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	82,5200
5.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	1,8000
6.	20 01 01	Papier i tektura	11,0700
7.	20 01 99	Inne niż wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	56,8400
8.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	39,7100
9.	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	7,3000
10.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	1,6500

Ilość odpadów komunalnych przyjętych w PSZOK w 2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,7300
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,2900
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0,9500

4.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,2400
5.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,8300
6.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne	2,1100
7.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	18,2100

10. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU I OGRANICZENIA MASY ODPADÓW BIODEGRADOWALNYCH

W tabeli niżej przedstawione zostały wymagane oraz osiągnięte w 2023 r. przez Gminę Brańsk poziomy: ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz składowania odpadów komunalnych. Poziomy obliczono na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach otrzymanych od podmiotów odbierających i zbierających odpady w 2023 r.

Tab. Osiągnięte poziomy: przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów, ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz składowania odpadów komunalnych w 2023 r.

Rodzaj poziomu	Wymagany poziom w 2023 r.	Osiągnięty poziom przez Gminę Brańsk w 2023 r.
Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych: Art. 3b ust. 2b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.).	-	0,84 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego	co najmniej 35 %	27,15 %

użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530).		
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412).	—	8,88 %

WNIOSKI

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2023 r. została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ma na celu dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie i organizacyjnie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W wyniku przedstawionych informacji należy stwierdzić, iż jakość i ilość selektywnie zebranych odpadów nie jest w pełni zadowalająca, gdyż nie został osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

Aby skutecznie gospodarkę odpadami komunalnymi w zakresie poziomu recyklingu należy w kolejnych latach zwiększyć ilość działań informacyjnych i edukacyjnych mieszkańców Gminy Brańsk, przy jednoczesnej kontroli jakości wysegregowanych odpadów.